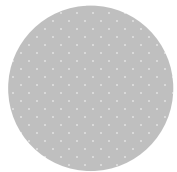

Pris og kvalitet i førstehåndsmarkedet for hvitfisk: FHF ref: 901585

29.OKTOBER 2020, FHFS HVITFISKSEMINAR. TEAMS

Edgar Henriksen og Geir Sogn-Grundvåg

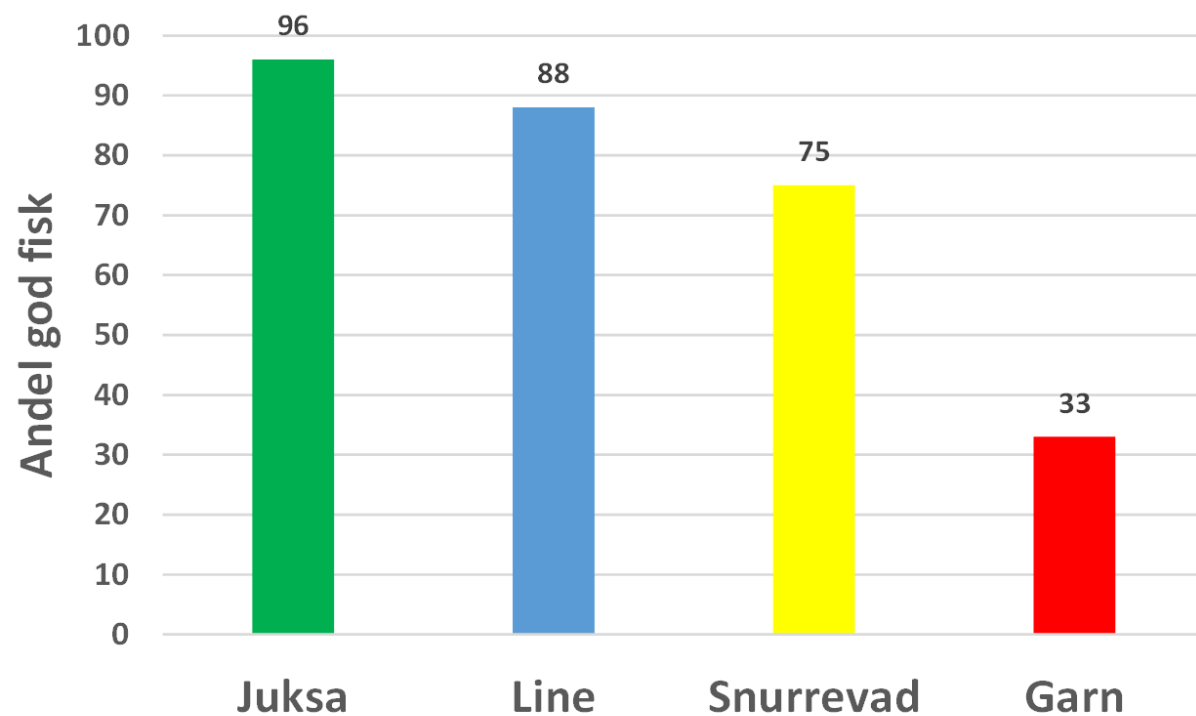

Betyr prising etter kvalitet noe?

- Ja, fordi
 - Pris et viktig incentiv
 - Dårlig betaling for torsk av dårlig kvalitet og god betaling for torsk av god kvalitet, vil øke kvaliteten
- Det vil øke konkurransen mellom kjøperne
 - Størst verdiskaping vil gi best betalingsevne og stimulere til best ressursutnyttelse
- Dårlig kvalitet gir dårlig omdømme og svakere konkurransevne for hvitfisknæringa som helhet

Råstoffmarkedet og produktkvalitet

I gjennomsnitt var 46 % nedklasset

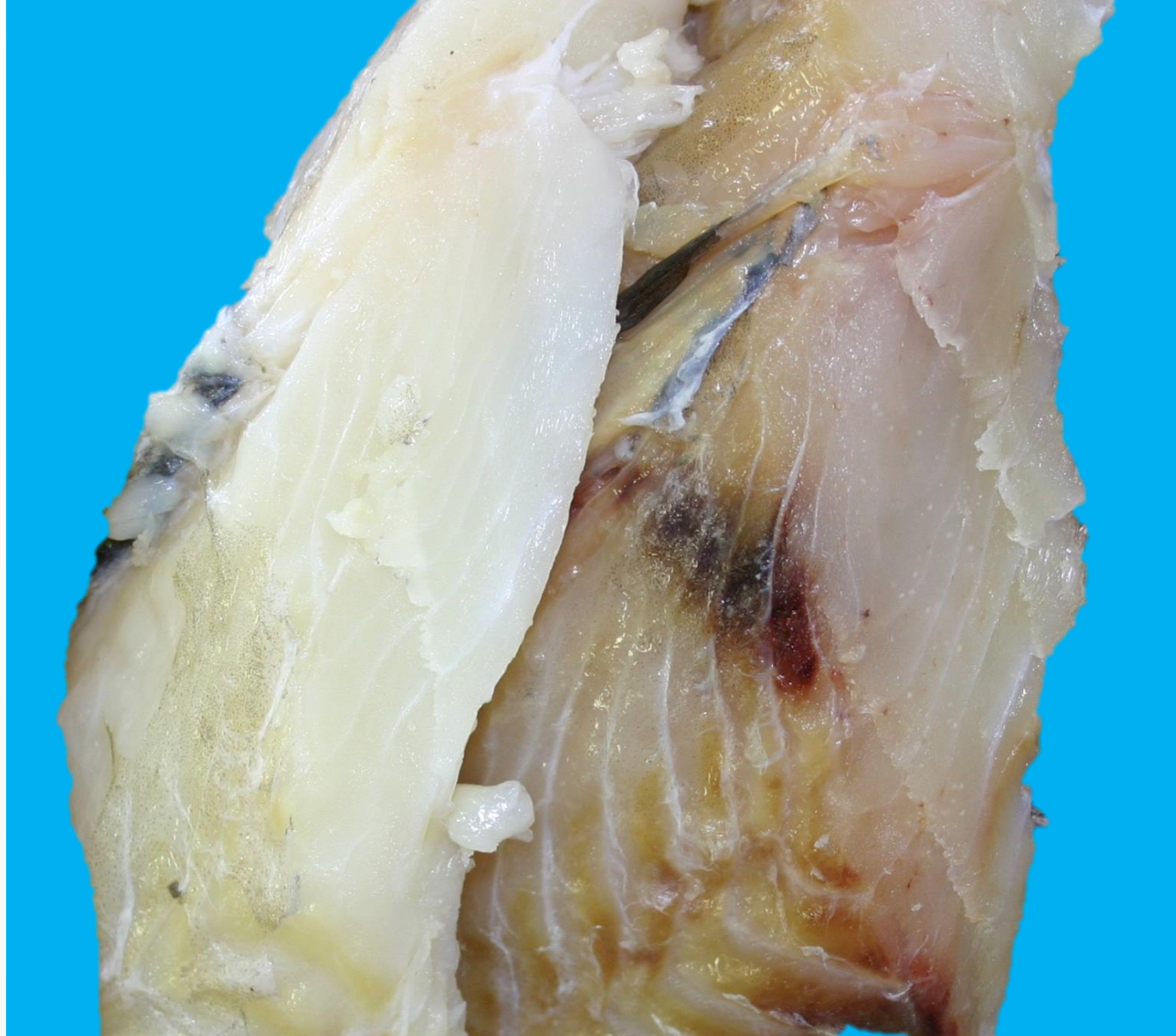

Torsk av "god kvalitet" etter redskapstype
Gjennomsnitt fra målinger fra 2015 - 2017

Alvorlig blodfeil – dårlig kvalitet

Spaltet filet – gir ikke prima vare

Prismekanismen fungerer dårlig for fersk torsk fra kystflåten!

- En påstand med behov for bekreftelse!
- Kobling av Nofimas database for kvalitetsregistreringer med sluttseddelregisteret
 - Undersøke hvordan pris påvirkes av kvalitet, fangststørrelse, årsfangst for det gitte fartøyet, redskapstype, landet sløyd eller rund og fiskekjøper
- Datasett
 - 23 084 tilfeldig valgte torsk som er kvalitetsvurdert (god -, redusert - og dårlig kvalitet)
 - 432 fangster med tilhørende sluttsedler
 - Fordelt på 195 fartøy og
 - 6 kjøpere

Hedonisk prismodell

$$(3) \log(\text{Price}_i) = a_0 + b_1 \text{Quality}_i + b_2 \log(\text{Transaction_Quantity}_i) + \\ b_3 \log(\text{Yearly_Catch_Quantity}_i) + c_2 \text{Fish_Size1}_i + c_2 \text{Fish_Size2}_i + d_1 \text{Whole}_i + \\ d_2 \text{H\&G}_i + e_1 \text{Handline}_i + e_2 \text{Longline}_i + e_3 \text{Danish_Seine}_i + \sum_{u=2}^6 f_u \text{Buyer}_u + \\ g_1 \text{Handline}_i : \text{Quality}_i + g_2 \text{Longline}_i : \text{Quality}_i + g_3 \text{Danish_Seine}_i : \text{Quality}_i + \\ \sum_{u=2}^6 h_u \text{Buyer}_u : \text{Quality}_i + \sum_{o=2}^{12} w_o \text{Year}_o + \text{Residual}_i$$

- Er egnet til å undersøke i hvilken grad pris påvirkes av ulike egenskaper som for eksempel kvalitet, kontrollert for andre faktorer som fiskestørrelse, redskap osv.
- Logaritmisk pris som avhengig variabel passet dataene bedre enn modellen med lineær prisformulering. (trenger du denne?)

Artikkel til fagfelle vurdering

- Sogn-Grundvåg, G., Zhang, D., Henriksen, E., Joensen, S. Bendiksen, B.-I. and Hermansen, Ø. (2020). *Fish quality, resource utilization and market performance: The case of the coastal fishery for Atlantic cod in Norway.*
- Akseptert til fagfelle vurdering i Marine Policy i begynnelsen av oktober 2020
- Vi håper den blir godtatt etter eventuelle korreksjoner.
- Ny artikkel under arbeid: Kvalitet som avhengig variabel vil vise i hvor stor grad de uavhengige variablene påvirker kvalitet.

Funn

- Når andre faktorer holdes konstant påvirker ikke prisen av fiskens kvalitet
 - Analysen viser ingen sammenheng mellom kvalitet og pris innenfor redskapsgruppene garn, snurrevad og juksa, kun for line.
- Økt fangststørrelse gir signifikant bedre pris.
- Kvote (årsfangst som proxy) har ikke signifikant betydning for pris
- Fisk over 6 kg gir signifikant bedre pris (og det er vel ingen overraskelse)
- Sløyd/rund har ingen signifikant betydning for pris

Funn 2

- Sammenlignet med garn, korrigert for andre variabler, så betales fisk tatt på
 - juksa 8,2 % mer
 - snurrevad 11,6% mer
 - line 12,2% mer
- Det er verdt å merke seg at fisk tatt på snurrevad oppnår bedre pris enn fisk tatt på juksa, og det er svært liten prisforskjell mellom line og snurrevad. Dette til tross for stor målt forskjell på kvalitet mellom redskap.
- Kvantum vinner over kvalitet som premiss for pris

Funn 3

- Differensierer kjøperne på pris etter kvalitet?
- En gir signifikant bedre pris for god kvalitet, mens to gir signifikant bedre betalt for dårlig kvalitet. Kjøperen som betaler minst, er også den som premierer kvalitet.
- For tre kjøpere er det ikke signifikante prisdifferanser

Diskusjon – hvorfor betyr kvalitet så lite for pris?

- Markedet for ferskt råstoff fra kystflåten avviker fra idealiserte modeller, hva kan være folkaringer?
 - Asymmetrisk informasjon pga. dårlig tid til vurdering av kvalitet i en hektisk sesong – også kostbart å vurdere kvalitet skikkelig
 - Enkle vurderinger av kvalitet er subjektive og fører til konflikter på kaia. Kjøperne er i liten grad til stede og inspiserer fangst
 - En industri dimensjonert for sesongtopp er mer avhengig av fisker, enn omvendt
 - Kvalitet «justeres» med storhundre?
 - Låst i etablerte handlingsmønster som er vanskelig å bryte og som gjør at kvalitet «taper» mot effektivitet (sosialt dilemma).

Implikasjoner

- Store mengder torsk av dårlig kvalitet bringes på land og selges til høye priser
 - Bidrar til å forklare dårlig lønnsomhet i foredlingsleddet
- Når markedet ikke fungerer, kan vi regulere oss til kvalitet?
 - Dagens reguleringer etterleves i liten grad – hva med nye?
 - Vil kontroll for å få bukt med juks virke positivt for kvalitet?
- Obligatorisk auksjon?
 - Fungerende nøytrale markeder vil trolig få prismetanismen til å virke, men
 - Vil trolig få en sterkt sentraliserende effekt
- Objektive målemetoder kan bidra til bedre kvalitetsvurdering.

Takk for meg!